

Főoldal > ... > [Az Ön Jogai](#) > [A Kiskorúak Jogai Bírósági Eljárásokban](#) > [Czechia](#)

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban

Tartalomszolgáltató:

Csehország

Csehország

1. A gyermekek jog- és cselekvőképessége

A magánjogban a 89/2012. sz. törvény (polgári törvénykönyv) kimondja, hogy a gyermek meghatározott jogügylet teljesítésére való képessége az életkorára jellemző szellemi és akaratú érettség függvénye. Ez megdönthető vélelem, ami azt jelenti, hogy ennek ellenkezője bármely esetben bizonyítható. A teljes jog- és cselekvőképességet 18 évesen szerzik meg; bizonyos feltételek mellett a bíróság biztosíthatja ezt a képességet a 16 éves gyermekeknek is. Ha a gyermek nem rendelkezik jog- és cselekvőképességgel, törvényes képviselőjének vagy gyámjának kell őt képviselnie. Ezek a személyek hozzájárulásukat adhatják a gyermek bizonyos jogcselekményeihez, amely esetben a gyermek a hozzájárulás keretein belül önállóan is eljárhat, kivéve, ha ezt a törvény kifejezetten tiltja.

A cseh büntető törvénykönyv (40/2009. sz. törvény) értelmében a 15 év alatti gyermekek nem vonhatók büntetőjogi felelősségre. A 15 év feletti, de a bűncselekmény elkövetésének időpontjában 18 év alatti gyermekek csak akkor vonhatók büntetőjogi felelősségre, ha a bűncselekmény elkövetésekor fennálló szellemi és erkölcsi érettségük alapján képesek lettek volna arra, hogy felismerjék cselekményeik jogellenességét és kontrollálják azokat.

2. A gyermekek helyzete a polgári bíróságok előtti eljárásokban

a) A gyermekek szerepe, valamint jog- és cselekvőképessége a polgári eljárásokban

A gyermekeket különböző módokon lehet bevonni a bírósági eljárásokba. A polgári eljárásokban a gyermekek általában résztvevők, de tanúk is lehetnek. A következőkben a gyermekek polgári eljárásokban résztvevőként betöltött szerepét mutatjuk be. A vonatkozó jogszabály a polgári perrendtartásról szóló törvény (99/1963. sz. törvény) és a különleges bírósági eljárásokról szóló törvény (292/2013. sz. törvény).

A polgári eljárások kontradiktórius és nem kontradiktórius eljárásokra oszlanak. Bár a gyermekek mindkét típusú eljárásban részt vehetnek, leggyakrabban nem kontradiktórius eljárásokban (például felügyeleti joggal kapcsolatos eljárásokban) vesznek részt. A felügyeleti joggal kapcsolatos eljárásokban tárgyalta fő kérdések a gyermek keresztnévvel és vezetéknevvel, a tartással, a láthatási joggal, a szülői felelősséggel, valamint a felügyeleti joggal kapcsolatos konkrét kérdéseket érintenek. Az eljárás a legtöbb esetben kérelemre és a bíróság részéről hivatalból is megindítható, kivéve a gyermek képviseletével (amely esetben az eljárás kizárólag a törvényes képviselő kérelmére kezdeményezhető) vagy a jog- és cselekvőképesség biztosításával (kizárólag a gyermek vagy törvényes képviselője kérelmére indított eljárás) kapcsolatos kérdéseket.

A magánjoghoz hasonlóan a gyermekek polgári eljárásban való jog- és cselekvőképessége is összefügg a gyermekek életkorukra jellemző szellemi és akaratú érettségével. Ha azonban az ügy körülményei megkövetelik, a bíróság dönthet úgy, hogy a gyermeket törvényes képviselője vagy gyámja képviselje, még akkor is, ha egyébként önállóan is eljárhatna az ügyben.

b) A gyermekek érdekeit védő bíróságok és egyéb hatóságok

A gyermekek jogállását a bíróságok határozzák meg. A kontradiktórius és nem kontradiktórius ügyeket a rendes bíróságok vizsgálják. Az említett bíróságokon azonban a nem kontradiktórius ügyekkel foglalkozó bírák általában

nem foglalkoznak kontradiktórius ügyekkel. Az elsőfokú eljárást a kerületi bíróságok folytatják le, míg a regionális bíróságok fellebbviteli bíróságként járnak el. Fellebbezési felülvizsgálat nem megengedett a felügyeleti joggal kapcsolatos ügyekben.

A kiskorúak igazságügyi védelmével kapcsolatos polgári eljárásokban a központi szerep a gyermekek szociális és jogi védelméért felelős hatóságé. Ezt a hatáskört elsősorban a kiterjesztett hatáskörrel rendelkező önkormányzati hivatalok gyakorolják. A gyermekek szociális és jogi védelméért felelős hatóság kezdeményezheti a fent felsorolt eljárásokat, és ezt követően ügygondnokként jár el. A hatóság ugyanakkor a bírósági eljárásen kívül is biztosítja a gyermek szociális és jogi védelmét, akár megelőző vagy tanácsadó tevékenység keretében, akár nevelési célú intézkedések révén. A gyermekek szociális és jogi védelméért felelős hatóság hatáskörét és feladatait a gyermekek szociális és jogi védelméről szóló törvény (359/1999. sz. törvény) szabályozza.

A fent felsorolt esetekben az ügyészség is kezdeményezheti az eljárást (vagy csatlakozhat ahhoz). Kiskorúak igazságügyi védelme esetén ezt megteheti a gyermek nevelésével, intézményi gondozásával, a születési idő meghatározásával, valamint a szülői felelősség felfüggesztésével, korlátozásával vagy visszavonásával, illetve annak gyakorlásával kapcsolatos különös intézkedés elrendelésével kapcsolatos ügyekben. Ha az ügyészség eljárást indít, a többi felpereshez hasonlóan jár el. Ha az ügyészség csatlakozik az eljáráshoz, megteheti az eljárás résztvevője által megtehető valamennyi lépést, kivéve a rendelkezéseket (például a kereset visszavonását).

c) A gyermek mindenek felett álló érdekének érvényesítése

A gyermekeket érintő polgári eljárások egyik alapelve az, hogy a gyermek jogairól szóló egyezményrel összhangban a gyermek érdekeinek védelmére helyezik a hangsúlyt. Ha az eljárásban érintett gyermek képes a saját álláspont kialakítására, a bíróságnak meg kell vizsgálnia a gyermek véleményét az ügyben. A gyermek véleményének mérlegelésekor a bíróság szem előtt tartja a gyermek életkorát és szellemi érettségét.

A polgári peres eljárások számos olyan eszközt foglalnak magukban, amelyek előnyösek a gyermek számára. Ezek egyike a 15 év feletti gyermekek részére történő iratkézbesítés kötelezettsége. A gyermekekkel szemben nem szabad „hivatalos határozatokat” hozni, ezért a gyermekekkel szemben nem adható ki elismerési határozat, mulasztási ítélet vagy fizetési meghagyás.

A nemperes eljárásokban és a felügyeleti joggal kapcsolatos eljárásokban a hangsúly az eljárások célszerűségén van. A gyermekekkel való kapcsolattartással kapcsolatos ügyekben lehetőség van arra, hogy a bíróság 7 napon belül ideiglenes intézkedést hozzon; a gyermek létfontosságú érdekeinek súlyos fenyegetettsége vagy megsértése esetén a bíróság rendes körülmények között 24 órán belül határoz az ideiglenes intézkedésekről. Ezt követően rendes eljárást kell indítani az eljárás megindításától számított hat hónapon belül. A gyermek érdekeinek védelme érdekében a gyermekek szociális és jogi védelméért felelős hatóság gyakran részt vesz az eljárásban ügygondnokként.

3. A gyermekek helyzete a büntetőeljárársban

a) 15 év alatti gyermekek mint bűncselekmények elkövetői

A Cseh Köztársaságban a 15 év alatti gyermekek nem vonhatók felelősségre bűncselekményekért. Ha a 15 év alatti gyermek egyébként bűncselekménynek minősülő cselekményt követ el, az a különös bírósági eljárásokról szóló törvény (292/2013. sz. törvény) szerinti rendkívüli polgári eljárást eredményez, nem pedig a büntetőeljárás törvénykönyv (141/1961. sz. törvény) szerinti büntetőeljárást. A 15 év alatti gyermekeket érintő ügyekre vonatkozó különös szabályokat a fiatalok igazságszolgáltatásáról szóló törvény (a 2018/2003. sz. törvény) állapítja meg.

A 15 év alatti gyermekeket érintő ügyeket fiatalok bíróságai tárgyalják (a rendes bíróságokon működő szakosodott bírák). Ezek a szakosodott bírák képzésben részesülnek annak érdekében, hogy részletes ismereteket szerezzenek az ilyen eljárásokra alkalmazandó szabályokról és a 15 évnél fiatalabb elkövetőkkel szemben követendő megközelítésről. Az ügyészeknek és a bűnüldöző szervek tagjainak szintén speciális képzésben kell részesülniük a fiatalokkal való bánásmódot illetően.

Az eljárást az ügyészség kérelmére indítják vagy a bíróság hivatalból indítja meg. A gyermekon kívül az eljárás a gyermekek szociális és jogi védelméért felelős hatóságot, a gyermek törvényes képviselőit vagy gyámjait, a

gyermek gondozását vagy felügyeletét ellátó személyeket, valamint más olyan személyeket is magában foglal, akiknek a jogairól és kötelezettségeiről az eljárásban dönteni kell. Ha az eljárás megindítása iránti kérelmet az ügyészség nyújtotta be (azaz ha az eljárást nem a bíróság indította meg hivatalból), az ügyészség is részt vesz az eljárásban. Az eljárásban a gyermeket egy felelős felnőtt kell, hogy segítse, aki ügyvéd kell, hogy legyen.

Amennyiben a 15 év alatti gyermek olyan cselekményt követ el, amely egyébként bűncselekménynek minősülne, a fiatalkorúak bírósága meghozza a szükséges válaszingyintézkedéseket. A bíróság előírhat a gyermek számára nevelési célú kötelezettséget (például azt, hogy a gyermek – vagyonával arányosan – térítse meg az okozott kárt, vagy szabadidejében ingyenesen társadalmilag hasznos tevékenységet folytasson), nevelési célú korlátozást (például ne találkozzon bizonyos személyekkel, ne látogasson bizonyos helyeket, ne vegyen részt szerencsejátékban, ne használjon függőséget okozó anyagokat stb.), figyelmeztetést adhat ki, a gyermeket bevonhatja egy nevelési központban zajló terápiás, pszichológiai vagy egyéb megfelelő nevelési programba, a gyermeket pártfogó felügyelő felügyelete alá helyezheti, valamint a gyermek védelme céljából elrendelheti annak intézményi elhelyezését vagy orvosi kezelését. A bíróság dönthet úgy, hogy nem ír elő intézkedéseket, ha maga a bírósági ügy elegendő volt ahhoz, hogy a gyermek tanuljon belőle, és a jövőben eltántorítsa bármely jogellenes tevékenységtől.

Ha a fiatalkorúak bírósága másként nem határoz, a 15 év alatti gyermekeket érintő ügyeket zárt ülésen tárgyalják. Az eljárás során a gyermek magánéletének védelmére helyezik a hangsúlyt. Az eljárás eredményét a határozat jogerőre emelkedését követően közzé lehet tenni a nyilvános médiában (a gyermek vagy a többi résztvevő neve nélkül).

b) 15 év feletti gyermekek mint bűncselekmények elkövetői

A fiatalkorúakkal kapcsolatos ügyekben folytatott eljárásokat szintén a fiatalkorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény szabályozza. Fiatalkorúnak minősül az a személy, aki a bűncselekmény (a fiatalkorúak esetében „vétségként” [provinění] említik) elkövetésének időpontjában betöltötte a 15. életévét, de még nem töltötte be a 18. életévét. A fiatalkorúak büntetőjogi felelősségre vonhatók, de csak akkor, ha a cselekmény elkövetésének időpontjában fennálló értelmi és erkölcsi érettségük lehetővé tette számukra, hogy felismerjék cselekményük jogellenes jellegét és kontrollálják azokat.

A fiatalkorúaknak ügyvéddel kell rendelkezniük attól a pillanattól kezdve, hogy a fiatalkorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény szerinti intézkedéseket vagy a büntetőeljárás törvénykönyv szerinti intézkedéseket (beleértve a sürgős vagy megismételhetetlen intézkedéseket) foganatosítanak ellenük, kivéve, ha az ilyen intézkedések végrehajtását nem lehet elhalasztani, és erről nem lehet tájékoztatni az ügyvédet.

A fiatalkorúakat érintő ügyeket fiatalkorúak bíróságai tárgyalják (a rendes bíróságokon működő szakosodott bírák). A fiatalkorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény értelmében a fiatalkorúak bírósága olyan intézkedéseket hozhat a fiatalkorúakkal szemben, mint például:

- nevelési célú intézkedések (pártfogó felügyelő kirendelése, próbaidőprogram, nevelési célú kötelezettségek és korlátozások, valamint figyelmeztetés),
- védelmi intézkedések (védelmi célú orvosi kezelés, előzetes letartóztatás biztosítása, tárgyak lefoglalása, tulajdonrész lefoglalása és védelmi célú intézményi ellátás),
- büntető intézkedések [közösségi szolgálat, pénzügyi intézkedések, felfüggesztett pénzügyi intézkedések, elkobzás, bizonyos tevékenységek tilalma, állattartási és állattenyésztési tilalom, kiutasítás, otthoni őrizet, sport-, kulturális és egyéb társadalmi események látogatásának tilalma, próbaidőre feltételesen felfüggesztett szabadságvesztés (feltételes büntetés), próbaidőre feltételesen felfüggesztett szabadságvesztés felügyelet mellett, feltétel nélküli szabadságvesztés].

Az intézkedéseknek figyelembe kell venniük a fiatalkorú elkövető személyiségét, életkorát, szellemi és erkölcsi érettségét, egészségi állapotát, valamint személyes, családi és társadalmi helyzetét, és arányosnak kell lenniük az elkövetett cselekmény jellegével és súlyosságával.

A fiatalkorúak esetében az eljárást úgy kell lefolytatni, hogy az ne befolyásolja hátrányosan pszichés állapotukat, és – életkorukra tekintettel – ne veszélyeztesse érzelmi és társadalmi fejlődésüket. A fiatalkorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény alapján érintett hatóságok együttműködnek a gyermekek szociális és jogi védelméért felelős illetékes hatósággal, valamint a pártfogó felügyelettel és közvetítéssel foglalkozó szolgálattal. A fiatalkorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény értelmében érintett hatóságok mindig kötelesek a

fiatalkorúakat életkoruknak megfelelő módon tájékoztatni a jogaikról, és minden lehetőséget biztosítani számukra e jogok gyakorlására.

A fiatalkorú törvényes képviselője vagy gyámja jogosult a fiatalkorúak képviselésére, különösen arra, hogy jogi képviselőt válasszon számukra, javaslatot tegyen a fiatalkorú nevében, valamint kérelmeket és jogorvoslati intézkedéseket nyújtson be; a törvényes képviselő olyan cselekményekben is részt vehet, amelyekben a törvény értelmében a fiatalkorú részt vehet. A fiatalkorú javára a törvényes képviselő vagy a gyám e jogokat a fiatalkorú akarata ellenére is gyakorolhatja. A fiatalkorú törvényes képviselőjének vagy gyámjának joga van arra is, hogy kérdéseket tegyen fel a meghallgatott személyeknek, betekintszen az iratokba – a szavazásról és a titkos tanúk személyes adatairól szóló jegyzőkönyv kivételével –, kivonatokat és feljegyzéseket készítsen belőlük, valamint saját költségére másolatot készítsen az aktákról vagy azok részéről.

Az eljárás során hangsúlyt helyeznek a fiatalkorú személyes adatainak védelmére; különösen azok az információk nem hozhatók nyilvánosságra törvényes indok nélkül, amelyek a fiatalkorú személyazonosságának felfedését eredményezhetik. Valamennyi érintett hatóságnak (rendőrségi hatóságoknak, ügyészeknek, bírácoknak, a pártfogó felügyelői és közvetítői szolgálat tisztviselőinek, valamint a szociális munkásoknak) speciális képzésben kell részesülniük a fiatalokkal való kapcsolattartást illetően. Az eljárást főszabály szerint zárt ülés keretében folytatják le.

c) Gyermek mint sértettek (bűncselekmény áldozatai)

A jogszabály különbséget tesz a sértettek és a bűncselekmények áldozatai között. A büntetőeljárás törvénykönyv a sértetteket olyan személyekként határozza meg, akik bűncselekmény következtében testi sérülést, anyagi kárt vagy nem vagyoni kárt szenvedtek el, vagy akiknek kárára az elkövető a bűncselekmény elkövetésével hasznot húzott. A sértetteket számos jog illeti meg, ideértve azt a jogot, hogy további bizonyítékokat nyújtsanak be, betekintszen az iratokba, részt vegyenek a fő tárgyaláson, és az eljárás lezárása előtt észrevételeket tegyenek az ügygel kapcsolatban. Természetes és jogi személyek is lehetnek sértettek.

2013 óta a Cseh Köztársaságban külön jogszabály (a bűncselekmények áldozatairól szóló 45/2013. sz. törvény) alkalmazandó a bűncselekmények áldozatainak jogaira, amelyek a sértett fél jogai mellett hangsúlyozzák, hogy a bűncselekmények áldozataival szemben különösen körültekintően kell eljárni, és számos jogot biztosítanak számukra, hogy enyhítsék a bűncselekményeknek az áldozatok életére gyakorolt hatását. Ebben az esetben az áldozat olyan természetes személy, aki bűncselekmény következtében testi sérülést, anyagi kárt vagy nem vagyoni kárt szenvedett (vagy szenvedhetett volna) el, vagy akiknek kárára az elkövető a bűncselekmény elkövetésével hasznot húzott (vagy húzhatott volna). Az áldozatok különleges jogai közé tartozik különösen a különleges támogatás, a tájékoztatáshoz való jog, a közvetlen veszély elleni védelem, a magánélet védelme, a másodlagos sérelem elleni védelem és a pénzügyi támogatás. Az áldozatoknak joguk van ahhoz is, hogy a büntetőeljárás során hozott intézkedések végrehajtása során bizalmi személy kísérelje őket. A bizalmi személyek azok a személyek, akiket az áldozatok maguk választanak ki, hogy lelki támogatást nyújtsanak nekik.

E különös jogszabály értelmében a 18 év alatti személyeket különösen kiszolgáltatott áldozatoknak tekintik, és ezért a büntetőeljárásban a sértett fél jogállásán, valamint az áldozatok jogain felül számos jogot biztosítanak számukra. A különösen kiszolgáltatott áldozatok többek között jogosultak az ingyenes segítségnyújtásra. Főszabály szerint helyt kell adni az elkövetővel való kapcsolattartás megakadályozására és az arra irányuló kérelmeknek, hogy a tárgyalás előtti meghallgatást azonos vagy ellentétes nemű személy végezze el. A veszélyeztetett áldozatok előzetes meghallgatását képzett személyek végzik, és az erre a célra kialakított vagy átalakított helyiségekben; amennyiben az áldozat gyermek, az előzetes meghallgatást mindig erre kiképzett személy vezeti, kivéve, ha a meghallgatás sürgős, és nem áll rendelkezésre képzett személy (a gyermekek meghallgatását lásd alább).

d) Gyermek mint bűncselekmények tanúi

A jogszabály kivételeket ír elő azon 18 év alatti személyek kihallgatása tekintetében, akik bűncselekmények tanúi voltak. A kihallgatott gyermekeket tájékoztatni kell arról a jogokról, hogy megtagadhatják a vallomástételt, valamint azon kötelezettségükről, hogy az igazat kell mondaniuk, és nem hallgathatnak el semmit. Ugyanakkor a gyermekeket tájékoztatni kell a hamis vallomástétel következményeiről. Mivel nem vonhatók büntetőjogi felelősségre, a 15 év alatti gyermekeket nem tájékoztatják a hamis vallomástétel következményeiről. Erről a gyermeket az életkorának, valamint a szellemi és erkölcsi érettségének megfelelő módon kell tájékoztatni; nyilvánvaló, hogy a meghallgatást a gyermek életkorának és értelmi szintjének figyelembevételével kell

lefolytatni.

Amennyiben a gyermekeket olyan körülményekkel kapcsolatban hallgatják meg, amelyek emléke életkoruk miatt kedvezőtlen hatással lehet pszichológiai és erkölcsi fejlődésükre, a meghallgatást különös gondossággal kell lefolytatni, és annak tartalmát úgy kell kezelni, hogy a meghallgatást ne kelljen a további eljárásokban megismételni.

A meghallgatásra meghívják a gyermekek szociális és jogi védelméért felelős hatóság képviselőjét vagy bármely más, a fiatalok nevelésében tapasztalattal rendelkező személyt, aki elősegítheti a meghallgatás gondos lefolytatását. A szülőket is meg lehet hívni a meghallgatásra, ha jelenlétük hozzájárulhat a meghallgatás gondos lefolytatásához.

Főszabály szerint a gyermekeket speciális meghallgatási termekben hallgatják meg, amelyeknek barátságos és otthonos légköre van, hogy megkönnyítse ezáltal a gyermekkel való kommunikációt. A meghallgatást speciálisan képzett rendőrök végzik. A 18 év alatti gyermekeket csak rendőri hatóságon keresztül lehet kikérdezni, hogy védve legyenek a különleges képzettséggel nem rendelkező személyek által feltett nem megfelelő kérdésekkel szemben.

Az eljárás további részében a gyermekeket csak szükség esetén lehet újból meghallgatni. Bírósági határozat alapján a bírósági eljárásban lehetséges bizonyítékot szolgáltatni a meghallgatásról készült jegyzőkönyv felolvasásával vagy videó- vagy hangfelvétel lejátszásával, videokonferencia-berendezés segítségével.

A 18. életévüket be nem töltött személyek esetében a jogszabály a személyes adatok és a magánélet védelmét is hangsúlyozza. A büntetőeljárás törvénykönyv kimondja, hogy bűncselekménnyel kapcsolatban senki sem hozhat nyilvánosságra olyan információt, amely lehetővé teszi a 18. életévét be nem töltött sértett (az áldozat) személyazonosságának megállapítását. Tilos továbbá olyan képeket, videó- vagy hangfelvételeket vagy egyéb információkat közzétenni a bírósági eljárás vagy a nyilvános meghallgatás menetéről, amelyek lehetővé tennék a sértett (az áldozat) személyazonosságának megállapítását. A jogerős ítéletek nem hozhatók nyilvánosságra a nyilvános médiában a sértett fél keresztnévének (neveinek), vezetéknevének és lakcímének feltüntetésével. Figyelembe véve a sértett személyét, valamint az elkövetett bűncselekmény természetét és jellegét, a tanács elnöke határozhat a jogerős ítélet közzétételére vonatkozó további korlátozásokról a sértett érdekeinek megfelelő védelme érdekében. E kötelezettségek megsértése esetén büntetőeljárást kell indítani.

4. Örökbefogadás

Az örökbefogadás úgy jellemezhető, hogy egy személy valaki más gyermekét sajátjaként fogadja el, ami megkülönbözteti az örökbefogadást a származás megállapításával kapcsolatos egyéb jogi fogalmaktól. Örökbefogadásra csak bírósági határozat alapján kerülhet sor.

A polgári törvénykönyv (89/2012. sz. törvény) a következő örökbefogadási feltételeket határozza meg:

- Az örökbefogadás nem lehetséges egyenes ági rokonok és testvérek között (a béranyaság kivételével).
- Megfelelő (általában legalább 16 év) életkorbeli különbségnek kell fennállnia az örökbefogadó és az örökbefogadott gyermek között.
- A gyermek hozzájárulása (ha 12 év feletti), illetve fiatalabb gyermekek esetében a gyám hozzájárulása szükséges.
- Az örökbefogadási szabályok lehetővé teszik olyan kiskorúak örökbefogadását, akik nem szereztek meg teljes cselekvőképességüket.
- A szülők hozzájárulását személyesen be kell jelenteni a bíróságnak. Az örökbefogadáshoz való hozzájárulás a megadásától számított legfeljebb három hónapon belül visszavonható (bizonyos esetekben később is visszavonható). A szülői hozzájárulás nem szükséges, ha a szülő tartózkodási helye ismeretlen, ha a szülő cselekvőképessége korlátozásának feltételei teljesülnek, és ha nem érdeklődik a gyermek iránt, vagy ha a bíróság megfosztotta szülői jogaitól és kötelezettségeitől (ideértve a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás jogát is).
- Gyermek feletti felügyelet az örökbefogadás előtt. Csak a bírósági határozat alapján megállapított felügyelet tekinthető relevánsnak, amely esetben a bíróság csak három hónappal azt a napot követően rendelheti el a felügyeletet, amikor a szülő beleegyezett az örökbefogadásba. A bíróság csak a gyermek és az örökbefogadó kölcsönös alkalmasságára vonatkozó vizsgálatot követően dönt arról, hogy a

gyermeket az örökbefogadást megelőzően az örökbefogadó felügyelete alá helyezi.

- A bíróság örökbefogadási határozata. A fentiekén túlmenően a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy az örökbefogadó és az örökbefogadott közötti kapcsolat megfelel a szülő és a gyermek viszonyának, vagy legalábbis fennáll az ilyen kapcsolat alapja. A gyermek örökbefogadásának összhangban kell lennie a jogaival.

Az elfogadás következményei a következők:

- A gyermek és biológiai családja között korábban fennálló kapcsolatok eltűnnek, míg az örökbefogadott és az örökbefogadó és hozzátartozói között új jogállási viszonyok alakulnak ki. A bíróság örökbefogadásról szóló határozata alapján az örökbefogadót feltüntetik az anyakönyvi kivonatokban.
- Az örökbefogadott megszerzi az örökbefogadója vagy örökbefogadói gyermekének jogállását; az örökbefogadott és az örökbefogadó(k) ugyanolyan jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek, mint a természetes szülő-gyermek kapcsolatból eredő jogok és kötelezettségek.
- Vezetéknévátvitel esetén az örökbefogadott összetett vezetéknévet is felvehet.

Last update: 26/07/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.